

İLİ : İSTANBUL
TARİH: 18.10.2013
KONU: ANNE VE BABAYA KARŞI GÖREVLERİMİZ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنَا عَلَى وَهْنٍ
وَفِصَالَهُ فِي عَمَّيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ

وَقَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: رَضِيَ الرَّبُّ فِي رَضَى الْوَالِدِ،
وَسَخَطَ الرَّبُّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ

Muhterem Müslümanlar!

Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: “İnsana da, anne babasına iyi davranmasını emrettik. Annesi, onu her gün biraz daha güçsüz düşerek karnında taşımıştır. Onun sütten kesilmesi de iki yıl içinde olur. (işte onun için) insana şöyle emrettik: “bana ve anne babana şükret. Dönüş banadır.” “Eğer, hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seninle uğraşırlarsa, onlara itaat etme. Fakat dünyada onlarla iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonra dönüşünüz ancak banadır. Ben de size yapmakta olduğunuz şeyleri haber vereceğim.”¹ Yukarıdaki ayet-i kerimelerde olduğu gibi Kur’an-ı Kerim’de pek çok yerde insanın anne-babasına karşı görev ve sorumluluklarına dikkat çekilmektedir. Dolayısıyla onlara iyi davranmak, gönüllerini hoşnut edecek güzel söz söylemek, azarlamamak, onlara karşı tevazu göstermek ve hayır dua etmek de² dinimizin emri ve en önemli insani görevdir.

Değerli Müminler!

Ailenin temel unsuru anne-babadır. Onlar hayatı çocukları için yaşarlar. Yemez yedirir, giymez giydirir, kendi rahatlarından çok çocuklarının rahatını düşünür, kazandıklarını onlara harcarlar.

Aile içindeki bireylerin hak ve sorumlulukları karşılıklı olmakla birlikte, hutbemizde evlatların ebeveyne karşı sorumluluklarını şöyle sıralayabiliriz. Öncelikle onlara karşı iyi davranmalı, sevgi ve saygıya dayalı, güzel geçinme yollarını bulmalıyız. Nitekim Peygamberimiz (SAS); “kime iyilik yapayım?” Ya Rasullullah diye üç defa soran bir kişiye, her defasında, “annene” cevabını verirken, dördüncü defada, babana³ şeklinde verdiği cevabı sürekli hatırd tutmalıyız. Bir başka hadis-i şerifte ise: “Allah’ın rızası babanın rızasından geçer. Allah’ın memnuniyetsizliği de babanın memnuniyetsizliğinden geçer”⁴ buyurarak bizleri uyarmaktadır.

Aziz Kardeşlerim!

Anne babamız muhtaç durumda iseler onların ihtiyaçlarını karşılamamız, ahlaki olduğu kadar dinî ve hukuki bir sorumluktur. Bir ayet-i kerime’de; “Sana (Allah yolunda) ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: “hayır olarak ne harcarsanız o, anne-baba, akraba, yetimler, fakirler ve yolda kalmışlar içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, gerçekten Allah onu hakkıyla bilir” buyrulmaktadır.⁵ Onlarla konuşurken onları incitecek her türlü davranış ve ifadeden kaçınmalıyız. Zira ayet-i kerimede: “sakın onlara ‘öf’ bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle”⁶ buyrulurken onlara nasıl davranmamız gerektiğinin yolları öğretilmektedir.

Şu halde, anne-babaya iyilik ve itaat her vesile ile ilkemiz olmalıdır. Ancak, meşru ve makul olmayan durumlarda, gönüllerini kırmadan taleplerini reddedebiliriz. Hutbemi bir dua her namazın sonunda okuduğumuz dua ayetiyle bitiriyorum: Rabbimiz! “hesap görülecek günde, beni, ana-babamı ve inananları bağışla.”⁷

İstanbul Müftülüğü Hutbe Komisyonu

¹ Lokman 31/14-15
²İsra 17/23-24.

³Buhârî, “Edeb”, 2
⁴Tirmizi, “Birr,” 3
⁵Bakara, 2/215
⁶İsra, 17/23
⁷İbrahim: 14/41